

Metsällä on merkitys

Länsi-Suomen liittojen kanta EU:n metsästrategiaan

Yhteenveto

- Kaikkien sektorien, mukaan lukien metsäsektorin, tulee osallistua ilmastonmuutoksen hillintään ja sopeutumiseen
- Metsäsektori tarjoaa uusiutuvista raaka-aineista tuotettuja tuotteita korvaamaan fossiilista raaka-aineista valmistetut tuotteet. Tätä edistääksemme tarvitsemme lisäpanostuksia TKI-toimintaan.
- Metsäteollisuus on hyvä esimerkki kiertotaloudesta ja sen potentiaalista. Raaka-aine hyödynnetään läpi koko ketjun tuotteiksi ja energiaksi.
- Metsäpolitiikalla tulee olla pitkä aikajänne, sen tulee luoda vakautta ainakin 50–60 vuoden aikajänteelle.
- Alueelliset olosuhteet tulee huomioida, kun rakennetaan eurooppalaista metsästrategiaa. Toimenpiteet, joita jo tehdään, tulee ottaa huomioon

Kunnianhimoiset tavoitteet ovat tarpeen

Euroopan unioni on asettanut kunnianhimoisen tavoitteen: hiilineutraalius vuoteen 2050 mennessä. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi komissio on julkaissut Vihreän kasvun sopimuksen (Green deal), jonka alla on tehty useita strategisia aloitteita. Nämä strategiat linkittyvät metsäsektoriin ja erityisesti biodiversiteettistrategiassa on esitetty kunnianhimoisia suojelutavoitteita. Biopohjaisen kiertotalouden vahvistamisen tavoitteet tukevat Eurooppaa hiilineutraalisuuden saavuttamisessa.

Eurooppalaiset metsät kasvavat useilla eri kasvillisuusvyöhykkeillä ja siksi niiden haasteet ovat erityyppisiä. Yhteisiä nimittäjiä kuitenkin löytyy kuten metsien potentiaali ilmastonmuutoksen hillinnässä ja luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen tuleville sukupolville. Metsillä on kaksi tärkeää roolia ilmastonmuutoksen hillinnässä. Hiilidioksidin sitominen ja hiilivarastona toimiminen ovat tärkeitä ilmastonmuutoksen torjumisessa. Puurakentaminen on erinomainen esimerkki hiilivarastojen kasvattamisesta.

Me, Länsi-Suomen maakuntajohtajat näemme, että puurakentamista tulee edistää voimakkaasti. Samalla puupohjaisilla raaka-aineilla on merkittävä rooli fossiilitaloudesta luopumiselle. Aktiivinen TKI-toiminta on tuottanut useita puupohjaisia ja isojen ympäristöongelmien ratkaisijoita. Puupohjaisia, biohajoavia pakkausmateriaaleja voidaan käyttää muovien korvaajina ja puupohjaiset uudet tekstiilit pienentävät tekstiiliteollisuuden ympäristöjalanjälkeä. Me painotamme sitä, että TKI-työhön panostaminen mahdollistaa innovaatiotoiminnan jatkumisen ja puupohjaisten ratkaisujen löytymisen nykyisiin ja tuleviin tarpeisiin.

Suomalaisilla on erityinen metsäsuhde

Metsäpinta-alassa suhteellisesti mitattuna Suomi on Euroopan metsäisin maa. Metsä peittää 75 % Suomen maapinta-alasta. Suomalaiset metsät (22,8 miljoonaa hehtaaria) vastaavat 10 % Euroopan metsistä. Suomessa

Kanta EU:n julkiseen kuulemiseen metsästrategista

on 2,9 % maapinta-alasta vanhoja metsiä ja tämä luku on Euroopan suurin. Suomalaisilla on erityinen suhde metsiin. Metsät ovat aina olleet vahvasti läsnä suomalaisessa yhteiskunnassa ja taloudessa. Ne ovat läsnä myös suomalaisten jokapäiväisessä elämässä. Metsien virkistyskäyttö on merkittävä ja metsät tuottavat myös muita kuin puupohjaisia hyödykkeitä kuten sieniä ja marjoja.

Metsäsektorilla on vahva taloudellinen merkitys Suomessa, kun tarkastellaan koko metsäsektoria metsänhoidosta metsäteollisuuteen ja tutkimukseen. Suomessa on noin 700 000 metsänomistajaa ja metsätalous työllistää noin 20 000 ammattilaista. Metsäsektori työllistää suoraan noin 62 000 ihmistä ja epäsuora työllisyysvaikutus on noin 140 000 henkeä (5,4% työllisistä 2019). Metsäsektori vastaa noin 20 % Suomen viennistä. Perinteisten puupohjaisten tuotteiden lisäksi on hyvä muistaa myös se, että metsämarjat ja sienet ovat taloudellisesti merkittävä tulonlähde (200 Milj. € vuosittain). Tämä luku ei pidä sisällään yksityiskäyttöä.

Suomalainen koulutusjärjestelmä on vahvasti mukana metsäsektorilla. Toisen asteen metsäammattilaisten lisäksi korkeakoulut tuottavat ammattilaisia vastaamaan tulevaisuuden biokiertoalouden haasteisiin.

Metsäsektorilla on merkittävä vaikutus erityisesti harvaanasutuille alueille. Tästäkin syystä on tärkeää, että tulevaisuuden metsäpolitiikka mahdollistaa puuraaka-aineen kestävä käytön ja tukee alan murrosta sekä tulevaisuuden tarpeita. Alueiden näkökulmasta on tärkeää, että metsäpolitiikka on pitkäjänteistä. Metsä kasvaa vähintään 50-70 vuotta. Niiden toimenpiteiden ja suositusten, joita nyt tehdään, pitää toimia myös silloin, kun nyt istutetut metsät ovat täysikasvuisia. Tämä sisältää muuttuvan ilmaston luomat paineet.

Metsäteollisuus on mukana murroksessa

Metsäteollisuudella on pitkät perinteet kiertoaloudessa. Arvokas raaka-aine on hyödynnetty tarkasti ja modernit innovaatiot mahdollistavat sivuvirtojen älykkään hyödyntämisen yhä korkeamman jalostusasteen tuotteiksi. Tämän mahdollistajana on maakuntiemme aktiivinen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminta. Puupohjaisen raaka-aineen mahdollisuuksia jokapäiväisessä elämässämme ei ole vielä nähty. Tämän potentiaalin saavuttamiseksi biokiertoalouden aktiivinen TKI on turvattava. Me, Länsi-Suomen maakuntajohtajat tervehdimme ilolla Vihreän kasvun sopimuksen (Green deal) mukanaan tuomia mahdollisuuksia TKI-toimintaan.

Metsäsektori on vahvasti mukana myös energiantuotannossa. Metsäpohjainen energia on keskeinen osa Suomen uusiutuvan energian tuotannosta. Puupohjainen energia on peräisin harvennuksista ja niistä teollisuuden sivuvirroista, joilla ei ole muuta arvoa. On tärkeä muistaa, että harvennus mahdollistaa laadukkaan tukkipuun mm. rakennusteollisuuden käyttöön. Energiatehokkuus ja uudet uusiutuvan energian tuotantomuodot ovat korkealla EU-agendalla. Uudet puun käyttömuodot haastavat perinteiset käyttömuodot, mukaan lukien energiakäytön. Me, Länsi-Suomen maakuntajohtajat näemme, että metsien tehokas raaka-aineen hyödyntäminen, mukaan lukien sivutuotteiden laaja hyödyntäminen, on vastuullista ja kestävä. Puupohjainen energia pystyy korvaamaan fossiilista öljyä, turvetta, maakaasua ja kivihiiltä.

EU:n jäsenvaltioissa on erilaiset ympäristölliset olosuhteet ja EU:n metsästrategian tulee tunnustaa tämä. Kestävyyden ja monimuotoisuuden suojelun tulee olla yhteinen päämäärä. Suomessa, noin 3 miljoonaa hehtaaria metsää on suojeltuna tai metsän käyttöä on rajoitettu (12,6 % metsäalasta). Tämä on korkein osuus Euroopassa. Tulevan metsästrategian tulee tunnistaa myös hyvin tehty työ ja ne toimet, jotka ovat jo olemassa. Talousmetsien monimuotoisuuden turvaaminen pitää jo nyt sisällään mm. avainelin ympäristöjen suojelun ja jäännöspuut. Maanomistajien vapaaehtoisuuteen perustuva suojeluohjelma (METSO) on menestys. Kuten kaikki sektorit, myös metsäsektorilla menetelmät ja työvälineet ilmasto- ja luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi kehittyvät.

Kanta EU:n julkiseen kuulemiseen metsästrategista

Valtakunnallisilla metsäinventoinneilla on Suomessa yli 100 vuoden perinteet. Tänä aikana Suomen metsäpinta-ala on jopa hieman kasvanut. Metsien käsittelymenetelmät ovat kehittyneet. Luonnon monimuotoisuus yhdessä muiden luontoarvojen myötä on noussut osaksi kestävästä metsänhoitoa. Metsäsektori hyödyntää vahvasti uusinta tietoa ja osaamista. Esimerkiksi digitalisaatio mahdollistaa tarkan tiedon aina metsäkoneeseen saakka. Metsäosaaminen ja tämän tiedon hyödyntäminen aina metsänomistajille saakka on turvattua Suomessa.

Erilaiset alueelliset eroavaisuudet ja jo olemassa olevat hyvät käytänteet tulee huomioida, kun kehitetään eurooppalaista metsästrategiaa. Me myös painotamme sitä, että tutkimus ja tuotekehitys mahdollistavat nykyisten ja tulevaisuuden tarpeiden, mukaan lukien ilmastonmuutoksen hillinnän ja huomioimisen biokiertoaloudessa. Metsäsektori on vastuullinen ja sen on mahdollista kehittyä vielä eteenpäin. Pitkäjänteinen työ metsien hoidossa osoittaa, että suomalaiset kunnioittavat metsiä ja niitä mahdollisuuksia, joita metsät tarjoavat.

12.3.2021

Asko Aro-Heinilä,
Maakuntajohtaja,
Satakunta

Asko Peltola,
Maakuntajohtaja,
Etelä-Pohjanmaa

Kaj Suomela,
Maakuntajohtaja,
Pohjanmaa

Pekka Hokkanen,
Vt. maakuntajohtaja,
Keski-Suomi

Esa Halme,
Maakuntajohtaja,
Pirkanmaa

Anna-Mari Ahonen,
Maakuntajohtaja,
Kanta-Häme